

Nr 60.

Utlåtande i anledning av delegerades för riksdagens verk förslag till tjänste- och familjepensionsbestämmelser för arbetare vid riksdagens verk.

Delegerade för riksdagens verk ha med skrivelse den 3 juli 1947 till bankoutskottet överlämnat ett till fullmäktige i riksbanken inkommet, av fullmäktige med skrivelse den 27 juni 1947 till delegerade vidarebefordrat betänkande av 1947 års löne- och pensionskommitté för riksdagens verk med förslag beträffande tjänste- och familjepensionsbestämmelser för arbetare vid dessa verk. Vad i betänkandet föreslagits har därvid tillstyrkts av fullmäktige.

Betänkandet är bilagt detta utlåtande.

För egen del ha *delegerade* anfört, att de förslag, vilka innefattas i betänkandet, icke heller föranlett erinran från delegerades sida, varför delegerade hemställt, att utskottet ville föreslå riksdagen *dels* besluta, att 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare skola i tillämpliga delar gälla för arbetare vid riksdagens verk, räknat från och med den 1 juli 1947, samt att tidigare av riksdagen antagna tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare vid riksbankens sedeltryckeri och pappersbruk eller i anslutning till dessa reglementen utfärdade föreskrifter skola från och med nämnda dag upphöra att gälla, såvitt angår den, å vilken dessa reglementen erhålla tillämpning, samt att de summariska arbetarpensionsbestämmelser, som i samband med den allmänna pensionsregleringen komma att bli gällande för arbetare i statens tjänst, skola från samma tidpunkt i tillämpliga delar gälla för arbetare vid riksdagens verk, *dels ock* bemyndiga delegerade att meddela de övergångs- och tillämpningsbestämmelser, som av kommittén förordats eller som eljest kunna befinnas påkallade för pensionsregleringens genomförande.

De av kommittén föreslagna, av bankofullmäktige och delegerade tillstyrkta förslagen, vilka föregåtts av förhandlingar med civilförvaltningens personalförbund, finner sig jämväl utskottet böra biträda. Utskottet hemställer därför,

Utskottet.

att riksdagen må

1) besluta

a) att 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare skola i tillämpliga delar gälla för arbetare vid riks-

dagens verk, räknat från och med den 1 juli 1947, samt att tidigare av riksdagen antagna tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare vid riksbankens sedeltryckeri och pappersbruk eller i anslutning till dessa reglementen utfärdade föreskrifter skola från och med nämnda dag upphöra att gälla, såvitt angår den, å vilken förstnämnda reglementen erhålla tillämpning;

b) att de summariska arbetarpensionsbestämmelser, som i samband med den allmänna pensionsregleringen komma att bliva gällande för arbetare i statens tjänst, skola från samma tidpunkt i tillämpliga delar gälla för arbetare vid riksdagens verk; samt

2) bemyndiga delegerade för riksdagens verk att meddela de övergångs- och tillämpningsbestämmelser, som av 1947 års löne- och pensionskommitté för riksdagens verk förordats eller som eljest kunna befinnas påkallade för pensionsregleringens genomförande.

Stockholm den 4 juli 1947.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande: se under utlåtandet nr 58.

1947 ÅRS LÖNE- OCH PENSIONS KOMMITTÉ FÖR
RIKSDAGENS VERK

BETÄNKANDE

med förslag beträffande

PENSIONS BESTÄMMELSER FÖR ARBETARE
VID RIKSDAGENS VERK

Avgivet den 26 juni 1947

Till Herrar Fullmäktige i riksbanken.

Genom beslut den 22 maj 1947 uppdrogo Herrar Fullmäktige åt 1947 års löne- och pensionskommitté för riksdagens verk att inkomma med förslag till ändrade tjänste- och familjepensionsbestämmelser för arbetare vid riksbanken. Vid utförandet av ifrågavarande uppdrag skulle ledamoten av riksbankens industristyrelse överdirektören Ryno Lundquist deltaga i kommitténs arbete.

Av kommittén ha förts förhandlingar med civilförvaltningens personalförbund, som därvid företrädde av förbundsordföranden Joel Andersson samt representanter för arbetarpersonalen vid riksbankens industrier.

Kommittén får härmed till Herrar Fullmäktige överlämna betänkande med förslag beträffande pensionsbestämmelser för arbetare vid riksdagens verk. Nämnda förslag ha vid förhandlingarna biträtts av arbetarpersonalens representanter. Med hänsyn till att det befunnits lämpligt föreslå att gemensamma pensionsbestämmelser skola gälla för arbetare vid samtliga riksdagens verk, får kommittén hemställa, att Herrar Fullmäktige med eget yttrande ville överlämna förslaget till delegerade för riksdagens verk.

Stockholm den 26 juni 1947.

DAVID HALL

HJALMAR EKENGREN

RYNO LUNDQUIST

FOLKE ERICSSON

STEN WIDLUND

/ *Claes H. Edgardh.*

Pensionsbestämmelser för arbetare inom den allmänna statsförvaltningen.

Gällande bestämmelser.

För sådana arbetare inom den allmänna statsförvaltningen, med vilkas anställning ansetts böra förenas rätt till tjänste- och familjepensionsrätt, regleras för närvarande pensionsförhållandena genom 1942 års tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare (S. F. S. 1942: 452 och 453). Dessa reglementen innefatta en på avgiftsplikt grundad tjänste- och familjepensionering. Vid sidan härav förekommer en efter mera summariska grunder ordnad tjänstepensionering, som ej är förbunden med bidragsplikt. De summariska arbetarpensionsbestämmelserna äro meddelade i kungörelsen den 30 juni 1942 (nr 696).

I *tjänste- och familjepensionsreglementena för arbetare* tillämpas en uppdelning på två pensionsgrupper; till grupp 1 hänföras icke-yrkesarbetare och till grupp 2 yrkesarbetare. Pensionsunderlagen för manliga och kvinnliga arbetare inom respektive grupper motsvara de enligt 1941 års allmänna tjänste- och familjepensionsreglementen för tjänstemän i vissa lönelägen gällande. Sålunda jämföras manliga icke-yrkesarbetare såväl i fråga om tjänstepensionsunderlag som familjepensionsunderlag med tjänstemän i lönegraden Eo 5 och manliga yrkesarbetare med tjänstemän i lönegraden Eo 7. I fråga om tjänstepensionsunderlagen äro kvinnliga arbetare på motsvarande sätt jämförda med anställningshavare i lönegraden Ek 5 resp. Ek 7. För kvinnliga yrkesarbetare och icke-yrkesarbetare gäller ett enhetligt familjepensionsunderlag, motsvarande det för tjänstemän i lönegraden Eo 1 gällande. Tilläggsförmåner utgå enligt samma grunder, som gälla för pensioner enligt allmänna tjänstepensionsreglementet. Pensionsavdragen följa — med undantag endast för familjepensionsavdragen för kvinnliga arbetare — underlagen och motsvara således pensionsavdragen för tjänstemän i de lönegrader, med vilka arbetarna enligt vad ovan sagts likställas. För kvinnliga arbetare ha familjepensionsavdragen avvägrats med hänsyn till att familjepensionsrätten innefattar endast pension för efterlevande barn. Avdragen ha med hänsyn till det sätt, varpå pensionsavdragen skola uttagas, upptagits med veckobelopp.

Enligt *de summariska arbetarpensionsbestämmelserna* utgående tjänstepensioner äro graderade efter anställningstidens längd med femårsintervaller från lägst 15 anställningsår intill ett pensionsmaximum vid 30 anställningsår. Maximipensionen är avvägrad till att motsvara två tredjedelar av tjänstepensionsunderlagen för icke-yrkesarbetare enligt 1942 års tjänstepensionsreglemente. Jämföras å dessa pensioner utgå tillägg enligt samma grunder som å tjänstepensioner enligt allmänna tjänstepensionsreglementet.

1947 års pensionsreglering för arbetare.

I propositionen nr 282 till innevarande års riksdag ha framlagts bland annat förslag till nya arbetarpensionsreglementen (sid. 86—102 och 137—140) och till ändringar i de summariska arbetarpensionsbestämmelserna (sid. 140 f.).

De ändringar i *arbetarpensionsreglementena*, som innefattas i de framlagda förslagen, innebära i huvudsak endast en anpassning efter de blivande pensionsbestämmelserna för tjänstemän. I avseende å tjänste- och familjepensionsunderlagen avses i allmänhet skola bibehållas hittillsvarande anpassning efter pensionsunderlagen för extra ordinarie tjänstemän i vissa lönegrader. Härav följer — med hänsyn till att extra ordinarie tjänstemän komma att erhålla samma pensionsförmåner som ordinarie tjänstemän i motsvarande lönegrader — att pensionsunderlagen för arbetare komma att i realiteten höjas med belopp motsvarande en lönegrad. Liksom för tjänstemännen kommer en samordning att ske av tjänstepension och folkpension. För de båda pensionsgrupperna manliga arbetare komma pensionsunderlagen att överensstämma med underlagen för befattningar, tillhörande lönegraderna Ce 9 respektive Ce 11. Tjänstepensionsunderlagen för kvinnliga icke-yrkesarbetare respektive yrkesarbetare komma att motsvara de för befattningshavare i lönegraderna Ce 3 respektive Ce 5 gällande. Såsom av den tidigare redogörelsen framgått, gäller för närvarande för båda grupperna av kvinnliga arbetare ett enhetligt familjepensionsunderlag. Enligt reglementsförslaget skall en differentiering ske, så att kvinnlig yrkesarbetare jämställas med befattningshavare i lönegraden Ce 5, medan för kvinnlig icke-yrkesarbetare skall gälla det för lönegraden Ce 4 och lägre lönegrader gemensamma familjepensionsunderlaget.

De framlagda reglementsförslagen upptaga inga bestämmelser om pensionsavdrag. Frågan om en övergång till nettolönesystem jämväl för arbetare har emellertid ansetts böra lösas successivt. I propositionen uttalas härom, att en tillämpning av nettolönesystem bör göras beroende av överenskommelse i samband med blivande löneförhandlingar. Övergångsvis bör gälla skyldighet för arbetare att vidkännas pensionsavdrag enligt nu gällande grunder under giltighetstiden för senast ingångna kollektivavtal (kontrakt) i den mån detta ej förutsätter övergång till nettolönesystem.

I fråga om de nya reglementena må vidare nämnas, att i samband med sloandet av pensionsavdragen vissa ändringar ansetts böra göras beträffande reglerna för tjänstårsberäkning. Tjänstårsberäkningen är nämligen för närvarande på visst sätt sammankopplad med bidragsplikten. Såsom tjänstår föreslås nu skola få tillgodoräknas tid före pensionsålderns inträde, under vilken arbetaren varit underkastad reglementet. Vid tjänstårsberäkningen skall dock avdrag göras för tid, räknat efter kalendervecka, under vilken arbetaren av annan anledning än offentligt uppdrag eller militärtjänst icke varit berättigad åtnjuta någon avlöning.

De framlagda förslagen till ändringar i *de summariska arbetarpensionsbestämmelserna* begränsa sig till enbart nya pensionsbelopp. Ifrågavarande pensioner ha liksom hittills ansetts böra stå i visst förhållande till tjänstepensionsunderlaget för icke-yrkesarbetare enligt arbetarpensionsreglementet. Emellertid har av olika skäl en utjämning av tjänste- och folkpensionsförmånerna icke ansetts böra ifrågakomma beträffande de här avsedda pensionerna. De nya pensionsbeloppen ha därför ställts i relation till det grund-

läggande tjänstepensionsunderlaget för icke-yrkesarbetare med frånräknande av den i pensionsunderlaget ingående utjämningsdelen. De med tillämpning av angivna beräkningsgrunder erhållna beloppen äro följande.

	Pensionsbelopp	
	Man	Kvinna
	Kronor	Kronor
Vid 15—19 tjänstår	1 116	804
» 20—24 »	1 476	1 068
» 25—29 »	1 836	1 320
» 30 tjänstår eller mera	2 196	1 584

Å nämnda belopp avses skola utgå rörligt tillägg.

Gällande pensionsbestämmelser för arbetare vid riksdagens verk.

För arbetare vid riksbankens sedeltryckeri och pappersbruk gälla av 1943 års riksdag utfärdade tjänste- och familjepensionsreglementen. Dessa trädde i stället för ett tjänstepensionsreglemente av år 1935 och ett familjepensionsreglemente av år 1937. För andra arbetare vid riksbanken må enligt riksdagens bemyndigande bankofullmäktige besluta antingen om tillämpning under vissa förutsättningar och med vissa avvikelser av de gällande pensionsreglementena eller om pensionering enligt de för viss arbetarpersonal i statens tjänst gällande summariska pensionsbestämmelserna. Riksgäldsfullmäktige äga slutligen besluta om tillämpning av sistnämnda bestämmelser å arbetare vid övriga riksdagens verk.

De för arbetare vid riksbankens industrier gällande pensionsreglementena skilja sig från de för arbetare i statens tjänst i allmänhet gällande i huvudsak endast i fråga om indelningen i pensionsgrupper och avvägningen av pensionsunderlag och pensionsavdrag. För manliga yrkesarbetare gälla sålunda tre pensionsgrupper, betecknade 1—3. För dessa grupper tillämpas underlags- och avdragsbelopp, motsvarande dem, som gälla för tjänstemän i lönegraderna Eo 13, 11 och 9. För yrkesarbetare gäller sålunda en icke oväsentligt högre pensionsställning än för övriga yrkesarbetare i statens tjänst (Eo 7). Detta har motiverats med den särställning i fråga om avlöningsförmåner, som flertalet arbetare vid riksbankens industrier intoge i förhållande till närmast jämförliga arbetare vid statsförvaltningen i övrigt. I förhållande till närmast dessförinnan gällande reglementen har i fråga om pensionsgrupperna 1 och 2 genomförts en sänkning i relationen till tjänstemännen med ett lönegradsnummer, medan däremot en motsvarande höjning med en enhet företagits beträffande pensionsgruppen 3.

För manliga icke-yrkesarbetare, vilka före ikraftträdandet av de nu gällande pensionsreglementena hänfördes till pensionsgrupp 3, gäller nu en särskild pensionsgrupp 4. Denna grupp jämställs i likhet med icke-yrkesarbetare inom den övriga statsförvaltningen med tjänstemän i lönegraden Eo 5.

Den kvinnliga arbetarpersonalen är genomgående hänförd till kategorien icke-yrkesarbetare och är i pensionshänseende likställd med sådana arbetare vid statsförvaltningen i övrigt.

De i tjänstepensionsreglementet meddelade huvudgrunderna för fördelningen på de för manliga yrkesarbetare gällande pensionsgrupperna 1—3 äro följande.

Manliga yrkesarbetare vid sedeltryckeriet ha alltefter löneställningen enligt tidigare gällande avlöningsbestämmelser hänförs antingen till pensionsgrupp 1 eller pensionsgrupp 2. Vid pappersbruket hänförs till grupperna 1 och 2 arbetare med vissa uppräknade yrkesbeteckningar, medan för övriga yrkesarbetare gäller pensionsgrupp 3.

I detta sammanhang må vidare beröras vissa av de till reglementena fogade övergångsstadgandena. De i tjänstepensionsreglementet meddelade grunderna för fördelningen på pensionsgrupper medförde i vissa fall, att arbetare hänfördes till lägre pensionsgrupp än som dittills gällt. Genom 2 punkten övergångsbestämmelserna till tjänstepensionsreglementet har arbetare, för vilken härigenom det nya tjänstepensionsunderlaget skulle komma att understiga tidigare gällande underlag med viss förhöjning, tillförsäkrats rätt att erhålla ett tjänstepensionsunderlag motsvarande förenämnda förhöjda underlag; dessa komma härigenom att i pensionshänseende ligga mellan sin tidigare och den närmast lägre pensionsgruppen enligt gällande reglemente. Jämväl i familjepensionshänseende erhöll den ändrade pensionsgrupperingen en motsvarande inverkan. Med hänsyn härtill har i 1 punkten första stycket övergångsbestämmelserna till familjepensionsreglementet meddelats en föreskrift av liknande innebörd.

Enligt nämnda övergångsstadganden skola i angivna fall såsom tjänste- och familjepensionsavdrag alltjämt tillämpas de belopp, som skulle gälla enligt respektive tidigare gällande reglementen.

Löne- och pensionskommitténs förslag.

Det förslag i fråga om tjänste- och familjepensionsbestämmelser för arbetare vid riksdagens verk, som kommittén framlägger, utgör resultat av mellan kommittén och civilförvaltningens personalförbund förda förhandlingar och har godtagits av personalrepresentanterna. Beträffande förslagets innebörd och de skäl, som föranlett kommitténs ställningstagande, får kommittén anföra följande.

Huvudfrågan har varit, huruvida det kunde anses vara motiverat att alltjämt bibehålla den särställning i pensionshänseende, som flertalet arbetare vid riksbankens industrier intager i förhållande till närmast jämförliga arbetare vid statsförvaltningen i övrigt. Den indelning på endast två pensionsgrupper, som gällt i fråga om arbetarpensioneringen vid den övriga statsförvaltningen alltsedan den 1 januari 1935, har inneburit, att arbetarpersonal i ett flertal angränsande lönelägen behandlats såsom en enhet i pensionshänseende. Icke minst för till kategorien yrkesarbetare hänförlig arbetarpersonal förekomma lönevariationer inom relativt vida gränser utan att detta ansetts böra medföra en differentiering i pensionshänseende. Kommittén har med hänsyn till den allmänna löneutvecklingen för arbetare och till att numera lönerna för arbetare vid riksbankens industrier regleras genom kollektivavtal icke funnit skäl föreligga att — annat än övergångsvis (jämför nedan) — tillämpa en särställning i pensionshänseende för dessa arbetare. Kommittén förordar därför, att de för arbetare inom statsförvaltningen i övrigt föreslagna pensionsgrunderna skola gälla jämväl för arbetare vid riksbankens industrier.

Den principiella innebörden av nämnda förslag framgår av nedanstående tabell.

A. Tjänstepension.

Nuvarande förmåner				Föreslagna förmåner			
Pensionsgrupp	Underlag, kr.	Rörliga tilläggsförmåner 39,4 %, kr.	Summa kr.	Pensionsgrupp	Begynnelseunderlag, kr.	Slutunderlag, kr.	Rörligt tillägg 12 %, kr.
1	3 072	1 210	4 282	} 2	4 008	3 216	480
2	2 760	1 087	3 847				
3	2 484	978	3 462				
4	2 076	817	2 893	1	3 696	2 904	443
Kvinnliga arbetare	1 500	591	2 091	1	2 772	1 980	332

B. Familjepension.

Nuvarande förmåner				Föreslagna förmåner			
Pensionsgrupp	Underlag, kr.	Rörliga tilläggsförmåner 39,4 %, kr.	Summa kr.	Pensionsgrupp	Underlag, kr.	Rörligt tillägg 12 %, kr.	Summa kr.
1	1 320	520	1 840	} 2	1 692	203	1 895
2	1 188	468	1 656				
3	1 056	416	1 472				
4	924	364	1 288	1	1 584	190	1 774
Kvinnliga arbetare	792	312	1 104	1	1 296	155	1 451

Med hänsyn till den nuvarande pensionsställningen för de till pensionsgrupperna 1—3 hänfödda manliga yrkesarbetarna har förslaget dock icke ansetts böra avse arbetare, som före pensionsregleringen inplacerats i någon av dessa grupper. Kommittén har framlagt olika alternativa förslag till övergångsbestämmelser för ifrågavarande kategorier. Personalrepresentanterna ha därvid givit sin anslutning till att i enlighet med de grunder, som framgå av nedanstående tabell, skola införas två övergångsgrupper.

Arbetare, inplacerad i nuvarande pensionsgrupp	Övergångsgrupp	Tjänstepensionsunderlag		Rörligt tillägg 12 %, kr.	Familjepensionsunderlag, kr.	Rörligt tillägg 12 %, kr.	Summa kr.
		begynnelseunderlag, kr.	slutunderlag, kr.				
1	} A	4 392	3 600	527	1 872	224	2 096
2		4 152	3 360	498	1 764	211	1 975
3	B						

De för övergångsgrupp A föreslagna underlagen ligga mitt emellan de nya pensionsunderlagen för tjänstemän i lönegraderna Ce 13 och 14, medan underlagen för övergångsgrupp B överensstämmer med motsvarande underlag för tjänstemän i lönegraden Ce 12. Rörligt tillägg avses skola utgå efter samma grunder som för övriga pensioner.

I redogörelsen för de gällande tjänste- och familjepensionsreglementena för riksbankens arbetare erinrades om, att för vissa arbetare övergångsvis

tillämpades på visst sätt förhöjda pensionsunderlag enligt tidigare gällande reglementen. Jämväl för dessa arbetare böra tillämpas ovannämnda övergångsbestämmelser. Avgörande för inplaceringen i övergångsgrupp bör därvid vara, vilken nuvarande pensionsgrupp vederbörande skulle ha tillhört vid tillämpning av huvudbestämmelserna i nu gällande reglementen.

Frågan om slopande av pensionsavdragen bör bli beroende av framtida kollektivavtalsuppgörelse. Tillsvidare synes böra gälla skyldighet att vidkännas pensionsavdrag i enlighet med omedelbart före pensionsregleringens ikraftträdande gällande grunder. I den mån så prövas lämpligt böra dock i stället för veckobelopp kunna tillämpas månadsbelopp.

Hittills ha parallellt med för arbetare vid den övriga statsförvaltningen gällande pensionsreglementen gällt särskilda reglementen för arbetare vid riksbankens industrier. Bortsett från skiljaktigheter i fråga om pensionsgrupperingen och avvägningen av avdrags- och underlagsbelopp ha de för riksbanken gällande reglementena i tillämpliga delar i stort sett överensstämt med de för övriga statens arbetare gällande reglementena. Ovannämnda mera väsentliga skiljaktigheter skulle vid genomförande av löne- och pensionskommitténs i det föregående framlagda förslag komma att bortfalla. Härigenom aktualiseras frågan om de nya bestämmelsernas utformning och jämväl om utsträckande av deras tillämplighet till andra arbetare vid riksdagens verk än vid riksbankens industrier.

Löne- och pensionskommittén har funnit, att med kommitténs utgångspunkter något behov icke längre föreligger av att fastställa särskilda pensionsreglementen för arbetare inom här ifrågavarande område. De särföreskrifter, som i fortsättningen komma att erfordras, avse nämligen, förutom övergångsbestämmelser, huvudsakligen endast att reglera vilket organ eller vilken myndighet befogenheter i olika hänseenden skola tillkomma och synas kunna meddelas i särskild ordning.

I sistnämnda avseende synes det böra ankomma på delegerade för riksdagens verk att verkställa prövning eller utöva den befogenhet, som enligt 11 § 1 mom., 19 § 3 mom. och 20 § tjänstepensionsreglementet samt 13 § familjepensionsreglementet tillkommer Kungl. Maj:t.

De befogenheter, som eljest enligt tjänste- och familjepensionsreglementena tillkomma Kungl. Maj:t, böra utövas av bankofullmäktige såvitt avser arbetare anställda hos riksbanken och av riksgäldsfullmäktige i fråga om arbetare vid övriga riksdagens verk. I fall, som avses i 4 § 1 mom. andra stycket och 5 § 1 mom. tjänstepensionsreglementet samt 3 § 1 mom. familjepensionsreglementet, böra dock bankofullmäktige i anslutning till vad för närvarande gäller kunna delegera befogenheten till riksbankens industristyrelse.

Med »vederbörande verks styrelse» eller »vederbörande myndighet» bör förstås bankofullmäktige (efter fullmäktiges bemyndigande industristyrelsen) respektive riksgäldsfullmäktige.

Det må i detta sammanhang påpekas, att vissa i arbetarpensionsreglementena meddelade bestämmelser torde komma att sakna aktualitet i fråga om arbetare vid riksdagens verk.

I konsekvens med den av kommittén intagna ståndpunkten böra för arbetare vid riksdagens verk i tillämpliga delar gälla av Kungl. Maj:t utfärdade eller meddelade tillämpningsföreskrifter till pensionsreglementena. De speciella tillämpningsföreskrifter, som i anledning av vad i det föregående anförts kunna anses erforderliga, synes det böra få ankomma på delegerade att meddela.

Delegerade torde vidare böra erhålla bemyndigande att utfärda de övergångsbestämmelser, som i det föregående förutsatts skola gälla för arbetare, vilka tillhöra någon av de högsta pensionsgrupperna, eller som eljest erfordras för pensionsregleringens genomförande.

Den pensionsålder, som för närvarande tillämpas för här ifrågasvarande arbetargrupper, är liksom för arbetare i allmänhet i statens tjänst 60 år. Kommittén hyser för sin del den uppfattningen att en höjning av pensionsåldern till 63 år i och för sig lämpligen kunde genomföras med hänsyn till arbetsförhållandena inom förevarande område. Frågan om en dylik höjning har också berörts vid de förda förhandlingarna med civilförvaltningens personalförbund, därvid personalen förklarar sig icke för närvarande kunna tillstyrka ett sådant förslag. Efter övertvägande av de skäl, som kunna åberopas för eller mot att nu vidtaga en höjning, har kommittén — utan att frångå sin principiella uppfattning — icke ansett sig böra framlägga förslag av denna innebörd. Därav följer att den i 1947 års tjänstepensionsreglemente fastställda pensionsåldern av 60 år kommer att tillsvidare även i fortsättningen gälla för ifrågasvarande personalgrupper.

I det föregående har redogjorts för de föreslagna ändringarna i de genom kungörelse den 30 juni 1942 (nr 696) meddelade *summariska arbetarpensionsbestämmelserna*. Kommittén finner lämpligt, att jämväl dessa pensionsbestämmelser i tillämpliga delar skola äga giltighet för arbetare vid riksdagens verk samt att bankofullmäktige i vad avser anställningshavare vid riksbanken och riksgäldsfullmäktige i vad avser övrig personal skola erhålla befogenhet besluta beträffande denna pensionering.

Kommittén vill slutligen erinra om att med stöd av bestämmelse i allmänna tjänstepensionsreglementet, motsvarande den i 1 § 2 mom. förslaget till 1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk upptagna, beslut om pensionsrätt enligt för tjänstemän gällande grunder meddelats beträffande arbetsledande personal vid den allmänna statsförvaltningen, vilkens löneställning motiverade bättre pensionsförmåner än som kunde utgå enligt för arbetare gällande pensionsbestämmelser. Nämnda fråga synes ha aktualitet beträffande vissa arbetsledande förmän vid riksbankens industrier. Ovan nämnda för riksdagens verk föreslagna bestämmelse inrymmer bemyndigande för delegerade att meddela beslut av denna innebörd. Kommittén förutsätter, att delegerade taga under övertvägande att tillämpa bestämmelsen på ifrågasvarande förmän.

Hemställan.

Under åberopande av vad i det föregående anförts och föreslagits får kommittén hemställa, att förslag avlåtes till riksdagens bankoutskott med anhållan, att utskottet ville föreslå riksdagen

1) besluta

a) att 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare skola i tillämpliga delar gälla för arbetare vid riksdagens verk, räknat från och med den 1 juli 1947, samt att tidigare av riksdagen antagna tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare vid riksbankens sedeltryckeri och

pappersbruk eller i anslutning till dessa reglementen utfärdade föreskrifter skola från och med nämnda dag upphöra att gälla, såvitt angår den å vilken dessa reglementen erhålla tillämpning.

b) att de summariska arbetarpensionsbestämmelser, som i samband med den allmänna pensionsregleringen komma att bliva gällande för arbetare i statens tjänst, skola från samma tidpunkt i tillämpliga delar gälla för arbetare vid riksdagens verk; samt

2) bemyndiga delegerade att meddela de övergångs- och tillämpningsbestämmelser, som ovan av kommittén förordats eller som eljest kunna befinnas påkallade för pensionsregleringens genomförande.
